

Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq 2022 – Atuartitsinissamut ilitsersuut

Meeqqat nunarsuarmi susoqarnersoq ilisimassavaat. Nunarsuarmioqataasutut akuulluarniaraanni nunat allat aamma nunat tamat kulturii aammalu inuiaqatigiinnermik paasinnittaasiat pillugit ilisimasaqarnissaq pingaaruteqarpoq. Atuartut nunarsuaq inuuffigisartik pillugu paasiaqarnerunissaannut ‘Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq’-rup atornissaa tulluartuuvoq.

AtuaRaketip nunarsuarmi unamminartut annersaasa ilai nunat tamalaat anguniagaat sinaakkusiullugit ukkatarai. Nunani allani meeraaneq atuakkami oqaluttuatigut paasiaqarfigineqarsinnaavoq nunarsuarmilu ajornartorsiutinut tunngasunik sammisaqarnissamut aallaavissaqqilluni.

Ukioq manna AtuaRaket meeqqat Boliviamiut pillugit imaqarpoq. Atuakkami meeqqat arfinillit tusagaqarfigissavasi: Carlito sunngiffimmini paranøddenik katersisartoq aamma Liseth pinngortitap qanoq paarilluarneqarnissaanik oqaluttuertoq. Qatsissumi narsami Delia Carlosilu najugaqarput, taakku silap pissusiata allanngornerani naatitsiniarnerup ajornarnerulerneranik atugaat allanngorput. Jorge Luis Amazonasip kuuini piratfisklinik aalisartartoq. Kiisalu Luis Alfredo Riberaltami – Amazonasimi illoqarfiit anginerit ilaanni najugaqartoq. Taakku tamarmik ulluinnarni inuunertik oqaluttuarissa-vaat. Meeqqat piffinni assigiinngitsuni atugassaritaasunilu assigiinngitsuni atugaqartut tusagaqarfigissavagut.

**Malugiuk suliassat nittartakkami innersuunneqartut qallunaatut allagaammata,
kalaallisunngortitat tassaapput:**

- “Naatsukullaliat suliassartai” qallunaatuua (“Opgaver til skønlitterære historier og myter”) ilaavoq taallugu: llanngussaq 1
- “Opgaver til LæreRakettens børn – mellemtrin”/ “AtuaRaketimi meeqqat allaatigineqartut pillugit suliassat – akullit” ilaavoq taallugu: llanngussaq 2
- “Opgaver til LæreRakettens børn – mellemtrin”-imi “Lav en præsentation af Jorge Luis – model af en folder til præsentation af person”-imi “AtuaRaketimi meeqqat allaatigineqartut pillugit suliassat” Jorge Luisimik/inummik ilisarititsinermi pappiara peqitillug matusartuliornermi issuagassaq ilaavoq taallugu: llanngussaq 3
- Atuakkamik saqqummersumik naliliinermi pappiara peqitillugu matusartuliornermi issuagassaq “Model af folder til boganmeldelse” ilaavoq taallugu: llanngussaq 4.

‘Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq’/Hele Verden i Skole atorneratigut atuartuutivit:

- Boliviami meeqqat ilikkagaqarfigisinnaavaat
- Atuarnerup nuannissusaa misigisaqarfigisinnaavaat
- Meeqqat nunani allaniittut kinaassusersisinhaavaat
- Meeqqat piginnaatitaaffii pillugit ilisimasaqalersinnaapput

- Nunarsuaq aamma kulturit allat pillugit ilisimasatik annertusarsinnaavaat
- Taaguutit: nunarsuarmioqataaneq, naligiinnginneq, piginnaatitaaffiit aamma eqqissineq eqqarsaatersorfigisinnaavaat
- Nunat tamalaat anguniagaat (FN-ip) 17-it pillugit ilinniarsinnaapput

AtuaRaket 2022

Oxfam IBISip meeqqat tamarmik atuarfimmi pitsaasumi atuarnissamik periarfissaqarnissaat sulissutigaa. Taamaaliornikkut angorusunneqarmat kikkut tamarmik imminnut, ilaquettaminnut nunaminnullu pitsaasumik siunissamik pilersitsinissaat.

‘Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq/Hele Verden i Skole’ ukioq manna – nunarsuarmi allatulli – corunamik ajornartooqqanermit eqqugaaqqippuit. Nammineerluta Bolivialiarnissatsinnut periarfissaqarsimannginnatta assiliisartoq tusagassiortorlu Amerika Kujallermi najugaqartut –meeqqat AtuaRaketimiittut pulaarpaat. Pulaarnerisigut meeqqat tallimat atuakkami allaaserineqarput. Oxfam IBISip ukioq manna atuagaq atortussallu kisimiilluni saqqummersippai.

Taamaammat ukioq manna assorsuaq nuannaarutigaarput atuartut 100.000-t sinnillit Danmarkimit, Kalaallit Nunaanit Sydslevigimillu peqaataassammata. Neriuppugut atuartissutiliagut aamma AtuaRaketimi oqaluttuarineqartut nunarsuarmik paasisaqnarulerlitsissasut.

Nittartakkap sannaa – nittartakkamiittoq ‘TIL ELEVEN’

Nittartakkap fane’ata ‘TIL ELEVEN’-ip ataaniipput sammisat qulingiluat. Tassaniipput allaatigisat, assit filmillu naatsut. Atuartut sammisat ataasiakkaat misissuiffigisinnaavaat aamma Bolivia tassanilu meeraalluni qanoq innersoq ilisimasaqarfiginerulerlugu. Nittartakkami allat allanneri akullernut naleqqussagaapput uaniillutillu: <http://www.heleverdeniskole.dk/til-eleven/>

Tassani atuartut meeqqat ukioqatitik nunani allaniiittut qanillillugillusooq pissavaat.

Meeqqat AtuaRaketimiittut

Sammisami siullermi Boliviами meeqqat/BOLIVIAS BØRN-imi meeqqamut AtuaRaketimi allaaserineqartumut toqqaannaq atassuserneqarpoq. Tassani atuartut nunami allami meeqqat ukioqatitik paasisaqarfiginerusinnaavaat. Filmit naatsut, assit oqaluttuallu atuaqatigiinni oqaloqatigiinnernut oqallinnernullu aallaaviusinnaapput. Taamaalilluni sammisaq aqqtigalugu atuartut namminneq ulluinnarni atukkatik ‘isit allat atorlugit’ isiginialersinnaavaat nunanilu allani meeqqat inuunerannut paasinninnerulerlutik. Sammisanut attaveqaatit assigiinngitsut atornerisigut siunertaavoq atuartut Boliviами pissutsinut qaninnerusutut misigisimanissaat.

Suliassatut siunnersuusiaqarpoq AtuaRaketimi aamma nittartakkami meeqqanut oqaluttuarineqartunut attuumassuteqartunik. Suliassat faginut immikkoortiterlugin suliaanngillat, meeqqanulli ataasiakkaanut tunngatinneqarlutik. Suliassat nukarlernut akullernullu avitaapput kalaallisuu ilaapput **Ilanngussaq 2** uanilu qallunaatuui nassaarineqarsinnaallutik:
<https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/laerervejledning-og-opgaver-2022/>

Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq 2022/Hele Verden i Skole 2022-mi sammisat

Ukioq manna sammisanut atatillugu atuartitsinermi atorneqarsinnaasut arlallit assigiinngitsut nittartakkamiippuit. Taakkunani atuartut Boliviap oqaluttuassartaa, Inuit kulturilu, Boliviammi atuarfeqarneq, Ulluinnaat upperisarlu, Pinngortitaq klimalu, Boliviammi uumasut, Malugissutsit tamaasa atorlugit Bolivia aamma nunat anguniagaat pillugit ilinniarsinnaapput. Atuartut sammisat atorlugit AtuaRaketimi Bolivia pillugu paasisatik annertusassavaat aamma sammisani meeqqat allaatigineqarsimasut ilanngussuunneqallattaasarput. Linkkut toqqaannartumik atuartitsinissamut atortussaq iserfigisinnaavat: <https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/>

Nunat anguniagaat 17-it

Boliviamik sammisaqarneq aamma nunat tamalaat anguniagaannik itinerusumik sammisaqarnermut atassusersinnaavarsi. Nunarsuaq Tamakkerlugu Atuarneq (Hele Verden i Skole) nunat tamalaat anguniagaat pillugit atuartitsinissamut atortunik peqarpoq (qallunaatuut). Taakku atortut nittartakkami immikkut isertarfegarput AtuaRaketimilu sammisaqarnermut atatillugu atorluarneqarsinnaallutik: <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaalene>

Boliviap ilisaritinnera

Nittartakkap "Til læreren"-iata ataaniippoq PowerPoint atorlugu Boliviap ilisaritinnera aamma manusкриti tassunga atasoq. Ilisarititsineq manusкриtilu ilaasoq nuna pillugu suliaqarnermi ilisarititsissutitut atorneqarsinnaavoq, atuartitsinermut sivikinnerusumut sivisunerusumilluunniit sammisamik ingerlatsiniaraanni atorneqarsinnaasoq:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/praesentation-2022/>

LæseRaketen aamma AtuaRaket onlinemi aamma app'itut

LæseRaketen aamma AtuaRaket 2022 nittartakkamiippuit. Nittartagaq filminik, assinik linkinullu attuumassuteqartunut innersuussanik imaqarpoq. LæseRaketen AtuaRaketilu app'itut aaneqarsinnaapput. App-i App Store-mi google Play-imiluunniit nassaarisinnaavat. Aamma LæseRaketen interaktiviusoq browserimit takuneqarsinnaavoq – computerikkut allamiilluunniit uani: <https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/laeseraketen-2022-online-og-app/>

Meeqqat LæseRakettenimiittut aamma AtuaRaketimiittut pillugit suliassat

LæseRakettenimi AtuaRaketimilu meeqqat allaaserineqartut pillugit suliassat arlaqarput. Suliassat faginut immikkoortitigaanngillat meeqqanulli ataasiakkaanut atassuteqarlutik. Suliassat kalaallisoortai ilanngunneqarput taallugit **Ilanngussaq 3**, qallunaatoortai uaniippuit: <https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/laerervejledning-og-opgaver-2022/>

Bolivia pillugu sammineqartunut Jeopardy-quiz

Atuartut nittartakkami sammineqartut atuareerpassuk suliarereerlugillu atuaqatigiinni quizersinnaavusi. Quizzi akullernut naatsorsuussaavoq nittartakkamilu sammineqartut tallimat aallaavigalugit suliaallutik: Boliviammi uumasut, Inuit kulturilu, Boliviammi atuarfik, Ulluinnaat upperisarlu aamma Pinngortitaq klimalu.

Quizzi computerinnut downloadersinnaavat – PowerPointikut ammarneqassaaq. Ilimanarpoq allaqqasoqassasoq fili "makroer"-nik imaqartoq. Taanna akueriinnassavat, taamaanngippat quizzi iluatsinnavianngilaq. Quizzen Windows-imi suliaavoq imaqarsinnaavorlu Apple-computerimi saqqummersnera allaanerusoq. Quizzi ilitsersuullu uani aaneqarsinnaapput:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/laerervejledning-og-opgaver-2022/>

Sammisat ingerlanneri

Sammisat ingerlannissaannut siunnersuuteqarpoq marlunnik AtuaRaketimut nittartakkamilu atortunut atassuteqartut. Sammisat sapaatip-akunnera ilivitsoq ingerlaneqarsinnaapput, imaluunniit illit sammisaqarnissamut ilaannai toqqartorsinnaavatit:

- **NUKARLIIT: Bolivia angallavigalugu**

Uani sammisap ingerlanerani atuartut Boliviami angalaqataassapput. Boliviami meeqqat ilikkarnissaannut nunamilu pinngortitaq kulturilu ilikkagaqarfigissavaat. Sullivinni assigiinngitsuni suliaqarnissamut siunnersuuteqarpoq assessorluni fagimut atasunik imalinnut. Sammisaqarneq naggaserneqarsinnaavoq karnevalerermik, tassani atuartut ilaqtuttatik atuaqatigilliunniit allat ingerlaarnissamut sammisallu ingerlannerani sulerisimanerminnik takutitsinnerminnut aggersarsinnaavaat.

- **AKULLIIT: Boliviami kiattup orpippassuinukarneq**

AtuaRaket 2022-mi klima sammineqarpoq. Sammisami uani Boliviami kiattup orpippasuaqarfittaanukaqatigissavaasi. Atuartut kiattup orpippassuini inuuneq aamma meeqqat ilaqtariillu tamaani najugallit pillugit ilikkagaqassapput. Saniatigullu kiattup orpippassuini uumasut naasullu aamma naasut orpippassuillu qanoq nunarsuarmi klimamut qanoq sunniuteqarnerat paasisaqarfigissavaat. Sammisap ingerlannerata ilaa aamma misileraanernik ilaqaqarpoq.

Sammisat ingerlatassat uani nassaarisinnaavatit:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/temaforloeb-om-bolivia-2022/>

Bolivia – malugissutsit tamaasa atorlugit

Nittartakkap TIL ELEVEN-iani suliassat sammisaqarnissamullu isumassarsiorfiusinnaasut, fagit mernguernartut ilanguttarlugit, fagit akimorlugit sammineqarsinnaasut nassaarineqarsinnaapput. Imaaliorsinnaavusi:

- Boliviami qiteriaatsinik assigiinngitsunik ilinniarneq:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/dans-med-bolivia/>

- Boliviami qangaanerusoq ullutsinnilu nipilersuutinik tusarnaarneq:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/lyt-til-bolivia/>

- Nammineq panfløjtemik qarlortaatiliornermik ilinniarneq
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/lav-din-egen-panfloejte/>
- Tæppet meqqullu atorlugit aqerluusaasiviliornermik ilinniarneq
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/vi-bruger-uldu-fra-lama-og-alpaka/>
- Karnevalernissamut kiinarpaliornermut ilinniarneq
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/maske-til-la-diablada/>
- Quinoat atorlugit pannakaaliornermut, naatsiianik suppilornermut, salteñas aamma cuñapéliornermik ilinniarneq
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/lav-mad-fra-bolivia/>

Assit filmillu atoriaannaat

Nittartakkamiipput assit suliassinnut atoriaannaat.

SkoleTube-mi ressourcekanaliliortoqarsimavoq assinik filminillu imalik atuartut ajornanngitsumik aasinnaasaannik suliaminnullu toqqaannartumik atorsinnaasaannik. SkoleTube-mi atortut aqutigalugit atuartut assit filmillu ressourcekanalimiittut toqqaannaq iserfigisinnaavaat.

Nittartakkami kanalimut qanoq ilanngussinnaanersutit ilitsersuuteqarpoq, uani:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/verden/foto-og-film-til-fri-brug-2021/>

SkoleTube-mi filmiliorneq

SkoleTube-mi meeqqat allaatigineqartut pillugir videot nassaarisinnaavasi. Tassaniittut videot atorsinnaavasi meeqqat AtuaRaketimiittut pillugit videoiulerussi. Aamma nittartakkami WeVideo iluaqtigalugu qanoq suliaqarsinnaanissinnut ilitsersuuteqarpoq, uani:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laerereren/bolivia/laeseraketten-i-skoletube-2022/>

AtuaRakatimi naatsukullalianut oqaluttuatoqqatullu allatat suliassartaat

AtuaRaketip naatsukullaliartai oqaluttuatoqartaalu nukarlernut akullernullu suliassartaqarput. Oqaluttuertavianut suliassaqarpoq, aammali suliassat nunat tamat anguniagaannut naleqqussakkat AtuaRaketip imarisaanut tamarmut attuumassuteqartut.

Suliassat kalaallisoortai ilaapput taallugit **Ilanngussaq 1**, qallunaatoortai nittartakkami uani allersaallutik nassaassaapput:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laerereren/bolivia/laerervejledning-og-opgaver-2022/>

AtuaRaket 2022-mi oqaluttualiat naatsukullaliat

Mette Vedsø: ORPIIT PIKITITSINERAT

Oqaluttuaq nukappiaqqamik Qisunnguamk atilimmik ikinnungumminit Pilumik ikiorteqarluni nerrivimmik oqalussinnaasumik kiattup orpipassuinut uterniartumik ikiunerannik imaqarpoq. Qisunnguup Pilullu kiattup orpippassui qanoq amerlatigisut killorneqartarnerannik paasisaqarput. Oqaluttuap imarisaanut attuumassuteqarput nunat anguniagaat 13 – Silap pissusianut suliniuteqarneq aamma nunat anguniagaat 12 – Akisussaassuseqartumik atuineq tunisassiornerlu.

Søren Jessen: SUNA TAMARMI SIORAANNANGFORMAT

Uani oqaluttuaq Oliverip illoqarfianut sioqqat pinerisa kingorna pivoq. Suut tamarmik morsussimapput aserorsimallutillu. Imeq pissamaataavoq nalitooq inuillu kiammit qimaallutik avannamut qimarrapput. Oqaluttuami sioqqat takkutinngikkallarnerani pissutsit oqaluttuap qiteqqunneraniipput – ajornartoorutip takkutinnginnerani meeqqat ulluinnarni inuunerat nalinginnaasoq oqaluttuarineqarluni. Oqaluttuap imarisaanut attuumassuteqarput nunat anguniagaat 1 – Piitsuussuseq nunguillugu, nunat anguniagaat 6 – Minguitsumik imeqarneq sukuluuisaarnerlu aamma nunat anguniagaat 13 Silap pissusianut suliniuteqarneq.

Lisethimut Luis Alfredomullu AtuaRaketimiittunut allanneq

Ukioq manna atuartut postkortinik titartakkanillunniit Lisethimut Luis Alfredomullu Boliviamut nassiussisinnaapput. Pitsaassaaq atuartut tuluttut allakkusussappata. Aamma nittartakkami ark'it spaniamiut oqaasiinik ataasiakkaanik imalik – taava Lisethip Luis Alfredollu allakkat namminneq atuarsinnaassavaat: <https://heleverdeniskole.dk/send-post-til-laeserakettens-boern>

Allakkat Oxfam IBISip tigoreersimassavai 1. juni 2022, uunga nassiuissapput:

Oxfam IBIS
Vesterbrogade 2B
1620 København V.
Att: Hele Verden i Skole

Sapaatip-akunnera sunniiniarfiusoq peqataaffigisiuk – isummat tusartiguk

2022-mi Ulloq sunniiniarfik ingerlateqqilerparput/Aktionsdag – aatsaallu taama pingaaruteqartigaaq. Ukiut arfineq-pingasuinnangorput 2030-mi nunat anguniagaasa 17-it angoreersimanissaannut. Aamma nunat anguniagaata 4-p meqqat tamarmik atuarfimmi pitsaasumi atuartuunissamik pisinnaatitaaffeqarnerannut tunngasoq. Piffissaq sukqaqaaq – ukiut arfineq-pingasut ingerlapallassapput. Meeqqat sinneruttut 59 millionit atuartunngortissavagut aamma ilinniartitsisussanik amerlanerusunik ilinniartitsisoqassaaq. Taamaattumik Ulloq sunniiniarfik ingerlatissavarput/Aktionsdageqassaagut sap ak 17-imi – marlunngorneq ulloq 26. april. Ukiut 19-it ingerlatiinnarlugit atuartut Ulloq sunniiniarfik/Aktionsdag Oxfam IBIS peqatigalugu

---

ingerlattarparput. Erinarsorlutik, qitillutik, oqalugiarlutik kordinullu allallutik politikerit oqariartorfigisarpaat meeqqat tamarmik atuarnissamik pitsasumillu atuartinneqarnissamik piginnaatitaaffeqarnerannik. Iluaqutaanikuovoq. Ullumi nunarsuarmi meeqqat 10-ugaangata 9-t atuartuusarput. Kisianni nunat amerlasuut suli coronamik ajornartooqapput tamaattumillu suli annertunerusumik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsillutik.

Peqataaniarisi:

Ullormi sunniiniarfiusumi/Aktionsdagimi programmi ingerlaavartumik siammerneqartartussaq maligmaavigisinnaavarsi – aamma ilinniartitsisut nyhedsbrevet aqqutigalugu paassisutissani pisassapput. Maannakkumuugallartoq pisussat imaapput:

- Ulloq: marlunngorneq 26. april
- Piffik: København

Allannguuteqartoqarsinnaammat paassisutissat uani malinggaavigisinnaavasi:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laerer/en/verden/vaer-med-i-aktionsugen/>

Naatsukullaliat suliassartai

NUKARLIIT

"Orpiit pikititsinerat" – Mette Vedsø

Oqaluttuaq tamaat isigalugu:

- Oqaluttuaq atuffassisutigineqassaaq imalu sivikitsumik oqallisigalugu. Oqaluttuami qaqugukkut kingumut qiviarnera maluginiarsiuk.
- Oqaluttuaq ateqarpoq "Orpiit pikititsinerat", soormita taama ateqarpa? Sunalu imaraa?
- Oqaluttuami sammisat qaquinneqartut allattarfissuarmut allattorsigit.

Oqaluttuap misissorluarnera:

- Inuttaq pingarneq Qisunnguaq qanoq issusetersorsiuk/qanoq ittuunera oqallisigisiuk. Qisunnguaq pillugu annertunerusumik paasisaqarusukkussi 'Qisunnguaq issiavimmut kissalaartumut ingitillugu' apeqqrissaarfigisinnavarsí,
- Assit qimerloorsigit oqallisigalugillu. Assit oqaluttuamut tulluarpat? Oqaluttuap assitaasa ilassaaniq ataatsimik titartaagitsi.
- Ordktilioritsi qulequtserlugu Qisunnguaq aamma Nerrivik. Assiginngissutaat assigiiffiilu oqallisigisigit. Nerrivik aamma inuttatut pingaarnertut taaneqarsinnaavoq – sutigut nerrivik inuttamut pingaarnertut assersuunneqarsinnaava. Atuartut oqaluttuanik allanik inuunngitsunik inuttut piginnaaneqalersinneqartunik oqalussinnaasunillu nalunngisaqarpat.
- Oqaluttuami pisunik piviusumi pisinnaanngitsunik allattuigitsi.

Nerriviit orpippassuit annaakkusuppaat

- Nerriviit umiarsuarmik angalanerat oqaluttuarisiuk. Sumukarpat? Qanoq sivisutigisumik angalassappat? Tikiffissaat qanoq issava/tikilluaqquaassappat? Angalanerat tikinnerallu mobilimut immiullugu raadiumut ilanngutassiutut suliarisinnaavarsi.
- SkoleTubemi atortut ilaat ateqarpoq Book Creator. Nukarlernut atortussani 'Banankagen'-imi allanik suliassanik annikitsunik peqarpoq, taakku aamma suliarineqarsinnaapput, uaniipput:
<https://heleverdeniskole.dk/til-laererden/verden/laeseraketten-i-book-creator/>

Qisunnguaq Pilulu tv-mi

Tusagassiortup paasivaa Qisunnguup Pilulu umiarsuup qisunnik assartuisimanera nalunngikkaat. Apeqqrissaarfigikkit mobilimut immiullugu.

- Atuartut eqimattani pingasukkaassapput – Qisunnguaq, Pilu tusagassiortorlu
- Ataatsimoorlusi tusagassiortup apeqqutissai tallimat suliarissavasi

- Apeqqrissaarneq immiussiuk. Inuttat pingasut paarlakaallusi 'inuttaaffigisinnavaasi'
- Immiussat ilai atuaqtissinnut takutissigit

"Orpiit pikitsinerat" nunallu anguniagaat 13 aamma 15

Nunat anguniagaat 15 nunami uumassusillit imarai – pinngortitap pisuussutaanik paarsilluarnissamut tunngasoq.

Nunat anguniagaat 15 pillugu allaatigisaq/ilanngutassiaq naatsoq atuarsinnaavarsi nittarkattami uani:
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/verdensmaal-15-livet-paa-land-i-bolivia/>

- Sooruna pinngortitap paarilluarnissaa taama pingaaruteqartigisoq?
- Pinngortitap paarilluarnissaanut peqqutinik pingaarnernik tallimanik nassaaritsi
- Imaassinnaavoq atuartut pitsaasunik siunnersuutissaqartut. Atuartut eqimattani marlukkaarlutik voxpopiliorsinnaapput atuartullu allat tallimat qanoq isumaqarnersut apersorlugit. Voxpopimi akissutigineqartut ilaat saqqummiussigit saqqummiutasilu atuaqtasilu eqqartorlugit.

Nunat anguniagaat 13 imaqarpoq silap pissusiata suliniuteqarfingineqarneranik. Ass. nunanut allanut qanoq sunniuteqassava kiattup orpippassuini orpiit killorneqarpata?

Nunat anguniagaat 13 pillugu allaatigisaq/ilanngutassiaq naatsoq atuarsinnaavarsi nittarkattami uani:
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/verdensmaal-13-klima-i-bolivia/>

Nunat anguniagaat 17-it tamaasa paasisaqafiginerorusukkussigit uani nassaarisinnaavasi:
<https://heleverdeniskole.dk/verdensmaalene/>

"Motacúmkibibosimillu oqaluttuaq" – Amazonasimi Boliviameit oqaluttuatoqaataat

- Motacúpalmit orpiillu bibosit qanoq isikkoqarnersut paasiniarsigit titartarlugillu.
- Oqaluttuatoqaq asanninnermik imaqarpoq. Qanoq asanninnermik imaqarnersoq nassiaruk.
- Sooruna inuuusuttut taakku marluk imminnut katissinnaanngitsut?

"Suna tamarmi sioraannanngormat" Søren Jessenip oqaluttualiaa

- Oqaluttuaq atuffassisutigineqassaaq imaalu sivikitsumik oqallisgalugu. Oqaluttuami qanga pisut maannakkullu pisut oqaluttuap ingerlanerani suaniinnersut maluginiarsiuk.
- Oqaluttuaq ordkortit qulit atorlugit oqaluttuareqqiguk. Atuartut eqimattani ikittuarakkaarlutik imminnut oqaluttuareqqiiffigisinnavaasi.
- Oqaluttuap "Suna tamarmi sioraannanngormat" ateraa – Soormita taama ateqarpa? Atia tusarassiuk ilissi qanoq eqqarsarpisi?

Oqaluttuap misissorluarnera

- Inuttaq pingaerneq Oliver qanoq issusersorsiuk/qanoq ittuunera oqallisigisiuk. Oqaluttuami inuttanut allanut qanoq attaveqarpa – ataataminut, anaanaminut, najaminut aamma ikinngutiminut Alfrederimut. Oqaluttuami assersuutinik nassaaritsi.
- Oqaluttuap assiliartai:
  - ☒ • Assit oqaluttuarisigit. Titartaariaaseq suna atorneqarsimava?
  - ☒ • Qupperneq 70-imí suup tamarmi sioraanangornerata allaaserineqarnera qalipaganngortissiuq. Atuaqatigiinni oqaluttuap imarisaa eqqartorsinnaavarsi titartakkamut atorsinnaasassinnik.
  - Oqaluttuaq nunarsuup suatungaani qangalu pisimasuunersoq oqallisigisiuk aamma piffissami sorlermi/qanga pisimaasuutinnejarnersoq (massakkut, qanga imaluunniit siunissami pisut).
  - Oqaluttuami sioqqat initoorujussuupput. Oqaluttuami qanoq oqaatigineqarnersut nassaarisigit.

Oqaluttuaq isiginnaartitsissutigisiuk/tableauliarisiuk imaluunniit filmiliarisiuk:

(eqimattani suliarineqarsinnaapput taamaalillutik eqimattat tamarmik oqaluttuap ilai assigiinngitsut saqqummiussinnaavaat).

Oqaluttuap immikkoortui tallimat:

- 1: Oliver kuummi paqqernikumi issiavoq kingumullu qiviarluni pisimasut eqqarsaatigalugit.
- 2: Oliver ikinngutiginerpaasanilu Alfred FIFArput, Oliverilu kingusinaarluni angerlarluni.
- 3: Angerlartilluni anori, taaq sioqqallu malugisinnaavai.
- 4: Suna tamarmi sioraanangorsimavoq, ilaqtariit naqqup ataaniippuit, Alfredikkormiut avannamut aallarsimapput.
- 5: Oliverip aanaava toqummat ilaqtariit avannamut aallarput.

Oqaluttuap nanginnersa/naanera allassiuk:

- Alfred ilaquaalu qanoq pisimappat? Oliver ilaquaalu angalaneranni susoqarpa? Sioqqanit aniguippat?
- Oqaluttuaq paasiniarlularlugu oqallisigisiuk. Sunaana atuakkiortup oqaluttualiamigut oqariartuugerusukkaa?

“Suna tamarmi sioraanangormat” aamma nunat anguniagaat 13

Nunat anguniagaat 13 silap pissusiata allanngoriartornerata nunarsuarmi tamarmi suliniuteqarfingineqarnissaanik imaqrpoq. Nunat anguniagaat 13 uani atuarsinnaavarsi, taanna qallunaatut allataavoq: <http://heleverdeniskole.dk/verdensmaalene/maal-13-klima-indsats/>

Silap pissusiata allanngoriarnerisa ilaatigut silap allanngorarneri sakkortuut nassatarai:

- 'Silap allanngortarneri sakkortuut' assigiinngitsut allattorsigit
- Sioqqat silap pissusiata allanngorneranut sorlernut atassuteqarpat?
- Silap pissusiata allanngorneri sorliit nunatsinni tusarnikuuvisigit?
- Qanoq iliorluta silap pissusiata allanngorneri unitsissinnaavagut?

Nunat anguniagaat pillugit paasisaqarnerorusukkussi uani nassaarisinnaavasi:

<http://heleverdeniskole.dk/verdensmaalene/>

**Illampumik, Illimanimik, Huaynamik, Potosímk Mururatamillu oqaluttuaq
– oqaluttuatoqaq Boliviами qaqqarsuarnit Andesineersoq.**

- Nammieq oqaatsisi atorlugit oqaluttuaq oqaluttuareqqissiuk. Oqaluttuap suna imaraa? Atuaqatigiiullusi oqaluttuatoqaq (myte) suunersoq oqallisigisiuk.
- Guuti Viracocha arlaannik pilersaaruteqarpoq. Qanoq ililluni Mururatap pilersaarut ajutoortippaa?
- Pillaatisiaa qanoq isumaqarfegaasiuk? Naapertuilluartumik pillarneqarpa? Sooq Aap imaluunniit naamik?
- Oqaluttuatoqqami atit ilaat nunap assingani imaluunniit internetimi nassaarisinnaavisigit?
- Soormitaava Mururatap niaqua innermik anitsisartunngortinnejqarsimasoq?
- Oqaluttuatoqaq ullaatsinni arlaannut atorneqarsinnaava? Aappeeruit, sumut?

Orpimmik Torochimik guutimillu Kolibrimik oqaluttuatoqaq

- Nammieq oqaatsisi atorlugit oqaluttuaq oqaluttuareqqissiuk. Oqaluttuap suna imaraa? Atuaqatigiiullusi (myte) suunersoq oqallisigisiuk.
- Oqaluttuatoqqami taartup anersaavi inuillu aaqqiagiingissuteqarput. Suna aaqqiagiingissutigaat?
- Guuti Kolibrip nuliani Araverá ikorpaa – qanoq iliorluni ikorpaa aamma meeraq ilanngullugu annaassinnaavaa?
- Orpik Toborchi annaffigaat illersuutigalugu. Orpik taanna pillugu paasiniaagitsi. Orpik aamma ullumikkut arlaannut illersuutaasinnava?
- Orpiup toborochip orpik baobatræ Afrikami sumiiffinni amerlasuuni naasartoq ilaqtaraa. Aamma orpik baoba pillugu oqaluttuatoqaqarpoq. Taassuma qallunaatuaa uani atuarsinnaavarsi:
<https://heleverdeniskole.dk/burkina-faso/baababtraeet/>
- Orpiit taakku marluk assigiissutaat assigiinngissutaallu nassaarisigit.
- Oqaluttuatoqqami qanga pisoq maannakkullu pisoq atassuserneqakkajupput. Oqaluttuatoqqami uani tamanna qanoq piva?

Ilinniartitsisumut:

Oqaluttuatoqaq/myte suua?

Oqaluttuatoqaq/myte tassaavoq oqaluttuaq illernartoq. Suut tamarmik pileqqaerneranni pisutut oqaatigineqarsinnaasoq. Oqaluttuatoqqat oqaluttuarineqartarpot inuunerup aallartinneranik nukinnullu nunarsuarmik aqtsisunut nassuaatituunerusoq.

Nunarsuaq qanoq pinngortinneqarsimanersoq, inuit guutilu akornanni pissutsinut imaluunniit toqumut tunngasunik. Oqaluttuatoqqat aamma pingaartitanik imaqrput – inuit qanoq imminnut pissusilersorfigissanersut. Oqaluttuatoqqat oqaluttualiatut oqaluttuarineqakkajupput. Piviusorsiortuunissaat pisariaqanngilaq. Oqaluttuatoqqami angakkuagarpalaartunik naapertuupallaanngitsunillu pisoqartarpooq. Oqaluttuatoqaqpiviusulersaarutaanngilaq.

Oqaluttuatoqaqpqaluttuaavoq ingasattajaartoq. Oqaluttuarpalaartutut iluseqarnerata kinguneraa ingattajaartumik pikkunartortaqarnera. Oqaluttuaavoq allanngortoqarneranik imaqrtoq. Qanoq ililluni ullumikkut pissutsit taamatut ilersimanerannik imaluunniit qanoq ililluni allanngorsimanerannik imalik. Ass. oqaluttuatoqqani oqaluttuarineqarpoq guutit qanoq upperisat pillugit isertugaatit inunnut ilinniartitsissutigismaneraat, guutit qanoq pileqqaarnerani karrnik ikkussuisimanersut, imaluunniit inuiaqatigiit aaqqissusaanerat qanoq aallartinneqarsimanersoq. Oqaluttuat suut qanoq ingerlanneqassanerannut ilusilersuisutut ipput. Oqaluttuatoqqat oqaluttuarinerisigut ulluinnaat anersaallu imminnut atassuserneqartutut ittarput. Aamma oqartoqarsinnaavoq maanna pissutsit qangalu pissutsit imminnut atassusernerinut atuuffeqartut.

Oqaasersiaq myte (oqaluttuatoqaq) ullutsinni atorneqakkajuppoq oqaluttuamut ilumuunngitsumut taaguutitut. Uanili taanna pineqanngilaq.

AtuaRaketimi meeqqat allaatigineqartut pillugit suliassat – akulliit

JORGE LUIS

Jorge Luis 11-nik ukioqarpoq. Angajoqqaani nukkanilu najugaqtigalugit kiattup orpippassuini illoqarfimmi Buen Destinomi najugaqarpoq. Ilaqtariit nunap inoqqaavinut taagutilinnut cavineño ilaapput. Illuat innaallagiaqaranilu imeqanngilaq. Jorge Luisip aalisarneq nuannareqaa. Piratfiskit mamareqigamigit taakkuninnga pisaqarusuttaqaaq.

Jorge Luis ilisaritiguk

Pappiara peqitillugu matusartagaq/folder atorlugu Jorge Luis oqaluttuariguk atuaqatinnullu saqqummersillugit. Kusanartumik sananeqarsinnaapput, issuagassaq ilanngunneqarpoq taallugu **Ilanngussaq 3**.

Jorge Luis aalisariartarpoq – aalisariarnermik oqaluttuarluni allaaserinninneq.

Jorge Luisip aalisarneq nuannareqaa, ataatani qatanngutinilu aalisariaqtigillattaasarpai. Kano atorlugu aalisariartarput qullugissallu neqitarisarlugit.

Atuartut namminneq aalisariarsimanertik pillugu oqaluttualiorsinnaapput imaluunniit Jorge Luis aalisariarnera oqaluttualiarisinnavaat. Pissusilerissutit/nassuaaniutit sapinngisamik amerlasuut atorlugit allaaserinnigitsi, taamaalilluni avatangiisit, nipit, nerisassat allallu oqaluttuamiittut takorlooruminarsissapput.

Allaaserisaat inaanni nivinngarneqarsinnaapput kusanartumik titartagartalerlugit. Atuartulli aamma sungiusariarlutik ilaminnut oqaluttuarisinnaavaat allassimasartik atuarnagu.

Jorge Luisip aalisagaatai – qalipakkat papmachéllu

Jorge Luisip oqaluttuarineqarnerani aalisakkat assigiinngitsut amerlasuut tusarpagut kiattup orpippassuini pisarineqarsinnaasut. Soorlu taaneqarput: piratfisk, pacu, paiche aamma suribi. Taakku qanoq isikkoqarnersut paasiniaiarlugit kusanartunik qalipaasinnaavusi aamma/imaluunniit papmachénik aalisagaliorlusi.

Meeqqat aamma pisussaaffiit – oqallinneq

Jorge Luis angerlarsimaffimmi ikiuuttussaavoq. Imertartarpoq naatsiivilerisarlunilu. Aasaanerani atuanngiffimmini angajoqqaani ilagalugit paranøddenik katersiartortarpoq.

Atuartut namminneq angerlarsimaffimminni pisussaaffitik allattussavaat:

- Pisussaaffiit/akisussaaffiit oqallisigisigit.

- Ullormut piffissaq qanoq sivisutigisoq suliassaminut atortarpaat?
- Aningaasanik kaasarfimmiussaminnik pisarpat?
- Angerlarsimaffimmi suliassaqaartarneq qanoq isumaqarfigaat?
- Atuartut Jorge Luisillu suliarisartagaat naleqqersuussigit – assigiinngiffii assigiiffiilu.

Jorge Luis ilaquaasalu upperisaat

Jorge Luisikkut naggueqatigiinnut cavineñonut ilaapput – Boliviami nunap inoqqaavisa ilaat. Taakku pinngortitamut atalluinnarlutik inuupput.

AtuaRaketimi qupp. 61-imni atuarsinnaavarsi: *"Jorge Luisip ataataa ilaanni orpippassuit ilorpasisssuanut angalasarpoq. Nipiliortoqaraangalli uumasut nuannarineq ajorpaat. Ataataata oqaluttuaraa nipiliortoqaraangat pulateriaarsuit ersisaarisartut uumasut eqqissillutik orpippassuarniikkussutuummata."*

Tamanna qanoq paasisariaqarnersoq atuartullu oqallisigisiuk. Oqaaseq ‘animisme’ atuartunut nassuaatigisinaavat. Atuartut namminneq inuit pinngortitallu imminnut ataqatigiinnerat qanoq eqqarsaatigisarpaat?

Nittartakkami Boliviami upperisalerineq upperisarlu pillugit paasisaqernerusinnaavusi (qallunaatut allassimasut):

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/religion-i-bolivia/>
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/oprindelige-folks-ritualer/>
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/folk-og-kultur/>

Aamma ilissi illoqarfissinni oqaluffimmut pulaarsinnaavusi palasilu quequtaq pillugu oqaloqatigalugu.

Uumassusiliineq/Animisme suua?

Animistip suut tamarmik uumassuseqartutut isigai – suut tamarmik tarneqartut. Imeq, orpiit, ujaqqat allallu pinngortitamiittut namminneq nukimmik peqartut.

Naturreligionini/Upperisani pinngortitamik aallaaveqartuni amerlanerni aamma siulit pingaartinneqqaat. Siulit anersaavat attavigineqarsinnaasoq.

Nunarsuaq inuuffigisaq anersaallu silarsuaat qanittumik ataqatigiittut. Oqaatsit suullu nukimmik angakkuakkatut pissaaneqartut.

DELIA CARLOSILU

Delia 15-inik Carlosilu 12-inik ukioqarput. Illoqarfimmi El Altomi immamiit 1000 m sinnerlugu qatsinnerusumi najugaqarput. Tamanna qatsissup silaannaanik silaannaqarpoq. Sungiusimanngikkaanni qasulluni anersaartukulunnarsinnaalluni. Deliap Carlosillu angajoqqaatik qatanngutitillu arfineq-marluk najugaqatigaat. Ilaqutariit illoqarfimmi najugaqaraluarlutik suli nunaannarmi narsaataateqarput naatsitsivigisartakkaminnik.

Deliap ullorsiutai

Delia ullorsiutiminut allattoq takorloorsiuq. Deliap inuunerani piffit arlallit ullorsiutaanut allallusi oqaluttuarisigit. Atuartut takorloorsinnaavaat pisuni assigiinngitsuni qanoq eqqarsarsimanersoq misigisimasimanersorlu. Atuartut apeqqutit tulliuttut isumassarsiorfigisinnaavaat:

- Delia atuarfimmut allamut nuukkami qanoq eqqarsaateqarpa?
- Deliap nutaarsiassani machismo-kulturi pillugu tusagaqaraangami qanoq eqqarsartarpa?
- Deliap angajoqqaani qaammat ataaseq peqannngissallutik suliartoraangata qanoq eqqarsartarpa?
- Delia kuummi paqqersimasumiikkaangami qanoq eqqarsartarpa?
- Deliap atuarfimmi suut ilikkarpai?

Nittartakkami assit filmillu isumassarsiorfigisinnaasasi uaniipput:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/delia-og-carlos/>

Deliap allaqatigisartagaanut Canadamiumut allanneq

Delia Canadamioq allaqatigisarnikuuaa. Deliap nuannarisqaa allaqatigisarnikuusami nunarujussuani avannaaniittoq pillugu oqaluttuaraangat.

Atuartut takorluussavaat Deliaallutik allaqatigisartakkaminut Canadamiittumut allallutik. Deliap kingullermik allannerminniit susoqarsimanersoq oqaluttuarisinjaavaa.

Allakkap qanoq allanneqarnera pingaaruteqarpoq:

- Kimut allagaava? Asasara ... imaluunniit Aluu...
- Sumiiffik aamma ulloq qulaani talerpia tungaani allanneqassaaq. Ass.: Nuuk ulloq 4. maj 2004
- Allattoq/Nassiussisoq: asannittumik/ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga – imaluunniit allatorujussuaq.

Atuartut aamma allakkap puussaliorsinnaapput kusanartumik. Issuagassaq nittartakkami uaniippoq:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/laerervejledning-og-opgaver-2022/>

Siunissamut takorluugaq

Carlos 12-inik ukioqarpoq 7. klassiullunilu. Ingeniørinngornissani takorloorpaa aqqusinniorlunilu ikaartarfiliortalerniassagami. Naalagiarneq tussiarnerlu/erinarsornerlu nuannarisrigamigit aamma palasinngornissani takorloortarpaa. Carlosip ukiut 5-t imlt 10-t qaangiuppata qanoq

inuuneqassanersoq atuartut allaaserisinnaavaat imlt oqaluuserinnaavaat. Eqqarsaatigisinnavarsi ukiut taakku qaangiuppata AtuaRaketimut Carlos pillugu allaaserinnissallusi.

Carlos qimmillu – uumasuutigisat pillugit suliassaq

Carlosip qimmitik nuannarisorujussuuai. Qimmit tamaasa paarisarpai – Chica piaraalu sisamat samminerusarpai.

Uumasoq pillugu saqqummiussassamik sanagit. Illit nammieq imaluunniit ilaquettavit arlaata uumasuutigisinnavaa. Saqqummiussassaq ilaatigut makkuninnga imaqassaaq:

- Assit titartakkalluunniit
- Uumasup allaaserinera
  - umasunut sorlernut/art'inut sorlernut ilaava?
  - aamma uumasuutigineqarani pinngortitami nammineerluni uumasuua?
  - nerisai
  - kinguaassiorstarnera
- Qanoq paarineqartussaava?
- Uumasuutigisaq ilinnut qanoq isumaqarpa?

Saqqummiussassaq kisimiilluni eqimattaniluunniit mikisuni suliarineqarsinnaavoq. Plancheatut, atuagaaqqatut imlt computerikkut saqqummiussassatut suliarineqarsinnaavoq. Atuartut saqqummiussisisinnaapput aamma/imlt suliatik saqqummersitaliarisinnavaat.

Atuarfik pingaaruteqartuuvoq – atuaqatigiinni oqallinneq

Delia Carlosilu siunissamut takorluugaat annertupput. Taamaammallu taakkununnga atuartuunissaq assut pingaaruteqarluni. Boliviami meeqqat tamarmik atuartuusarput. Kisianni amerlasuut meeqqat atuarfianniit ingerlariaqqinneq ajorput. Aamma meeqqat amerlasuut ilaquettaminnut ikiuunniarlutik atuarfimmit anisarput, soorlu aamma Luis Alfredo – AtuaRaketimi allaaserineqartoq-taamaaliorsimasoq. Suli nunarsuarmi meeqqat 59 millionit atuartuungillat. Tamanna pillugu uani paasisaqarnerusinnaavusi:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/uddannelses-er-en-menneskeret/>

Apeqqutit tulliuttut atuaqatigiinni oqallisigisigit:

- Sooruna atuarneq pingaaruteqartoq?
- Nunarsuarmi meeqqat ilaasa atuartuuneq ajornerat imaluunniit atuarfimmi ilikkagaqarpiarneq ajornerat qanoq isumaqarfigaasiuk?
- Meeqqat ilaasa atuartuuneq ajornerannut suut peqqutaasoraasigit?
- Ilissi atuartuungitsuugussi ulluinnarni sulerisassagaluarpsi?
- Ilinniagaqarnissap piginnaatitaaffiunera qanoq isumaqarpa? Nunarsuarmilu meeqqat 59 millionit atuartuunginnerat qanoq isumaqarfigaasiuk?

Nunat anguniagaat 4 imaqarpoq 2030 nallertinnagu nunarsuarmi meeqqat tamarmik atuarfimmi pitsaasumi atuartuussasut. Tamatumunnga tunngasut atuarsinnaavasi uani:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/verdensmaal-4-uddannelse-i-bolivia/>

aamma uani:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/verdensmaalene/maal-4-kvalitetsuddannelse/bolivia/>

Atuaqatigiinni oqallisigisiuk ilinniartitaaneq pitsaasoq qanoq paasisariaqarnersoq. Atuaqatigiit atuarfik pitsaasoq qanoq paasinerlugu brainstormersinnaapput 'mind map'-ilu atorlugu. Ilinniartitsisunut atuartunullu tamanna qanoq 'piumasaqaateqarpa'? Atuartut aamma oqallisigisinnaavaat atuarfiup suut pitsaaqtiginerai suullu pitsangortinneqarsinnaanersut. Atuartut oqallisigisatik pingaarnersiorlugit allattussavaat, aammalu atuarfik pitsaasoq qanoq ittuussanersoq listiliorlutik allattuisinnaapput.

Naatsiiat quinoallu atorlugit suppiliaq

Deliap Carlosillu angajoqqaavi nunaminermik pigisaqarput naatsiianik naatsitsivigisartakkaminnik. Ilaqutariit naatsiatullattaasarput. Nittartakkami naatsiiat quinoallu atorlugit suppiliornissamut najoqquassaqarpoq uani: <https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/lav-mad-fra-bolivia/>

Aamma suppimut atugassanik cuñapéliorsinnaavusi allanilluunniit boliviamiut nerisassiarisartagaannik allanik misiliisinnaavusi.

LUIS ALFREDO

Luis Alfredo 11-nik ukioqarpoq illoqarfimmilu Riberaltami najugaqarluni. Illoqarfik kiattup orpippassuisa qeqqanniikkaluarluni illoqarfiuvoq angisooq. Luis Alfredop angajoqqaani, najani angajunilu marluk najugaqatigai. Ilaqutariit illoqarfiup piitsoqarfiani najugaqarput. Luis Alfredop arnaa napparsimalermat nakorsiartariaqalerlunilu tassunga nuuttariaqarsimapput. Qujanartumik peqqissinikuovoq. Luis Alfredop atuarfik, atuarneq titartaanerlu nuannarisorujussuui.

Luis Alfredo pillugu saqqummiineq

Atuartut Luis Alfredo pillugu oqalugiaateerannguamik saqqummiussassamik piareersaassapput

- Atuartut oqaatsit stikordit qulit allassavaat assillu 5-6 toqqarlugit.
- Atuartut saqqummiussassartik/oqalugiaatissartik sungiusassavaat atuaqatiminnullu imaluunniit eqimattanut saqqummiullugu.

Atuakkamik nuannarineraasamik ilisaritsineq

Luis Alfredop atuakkat nuannareqai. Atuartut atuakkat nuannarisaat pillugit oqaloqatigikkit. Atuakkat nuannarisaasa suna immikkuullareqtigaat?

Atuartut atuagaq nuannarisartik saqqummiussinnaavaat pappiara peqititaq/folder atorlugu, taannalu atuaqatiminnt imaluunniit atuarfiup atuakkanik atorniartarfianut saqqummersillugu. Atuakkamik ilisarititsinissamut pappiara isui peqitillugit matusartakkamut ilitsersuut ilanngunneqarpoq taallugu **Ilanngussaq 4.**

Luis Alfredop atuarunnaarluarnera – meeqqat piginnaatitaaffii pillugit paasiaqarit

Luis Alfredop arnaa napparsimalermat nakorsiartariaqalerlunilu Luis Alfredo atuarunnaarallartariaqalerpoq ilaqtuttaminut ikiunniarluni. Qujanartumik atualeqqippoq – nunarsuarmili meeqqat amerlasuut suli atuartuungillat. Luis Alfredo pillugu uani paasiaqarnerusinnaavusi:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/da-luis-alfredo-matte-gaa-ud-af-skolen/>

Børnekonventioni FN-imit 1989-mi suliarineqarpoq meeqqat nunarsuarmi tamarmi illorsorneqarnerisa ukkatarineqalersinniarlugu. Børnekonventionimi immikkoortut suliassartaalu qallunaatoortut uani nassaarisinnaavusi:

<https://heleverdeniskole.dk/til-laereren/bolivia/laerervejledning-og-opgaver-2022/>

Aamma ilinniartitaanerup inuup piginnaatitaaffigigaa pillugu atuagaqarsinnaavusi uani – qallunaatuujuvoq:

<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/bolivia/uddannelse-er-en-menneskeret/>

Jorge Luisimik/inummik ilisarititsinermi pappiara isui peqitillugit matusartuliornermi issuagassaq ilaavoq taallugu

Matup affaa Matup affaata atuagaq ilisaritissavaa atuagaq kajungernarsitillugu	Tunua Tunuani atuakkap allatap ilamerina takutinneqassaaq. Issuaanerusinnaavoq – citat, pissanganarsiffia imaluunnit .... Issuaaniangikkuit – citatiliorianngikkuit uani titartaasinaavutit.	Matup affaa Matup affaani oqaluttuami inuttaq pingarneq ilisaritinneqassaaq
--	--	---

		<p>Uani oqaluttuami oqariartuutit/pisut pingearutillit sisamat oqaluttuarineqassapput – allatat titartakkallu</p> <p>Toqqarsinnaavasi:</p> <p>Inuttat Pissuserisat/Uumasut Akerlerit Pisut eqqumiitsut Ajornartoortut aqqittariaqartut Inuunermik isiginnitaatsit Allat</p>	
--	--	---	--

Matup affaa

Matup affaata atuagaq
ilisaritissavaa atuagaq
kajungernarsitillugu

Tunua

Tunuani atuakkap allatap ilamerña
takutinneqassaaq.
Issuaanerusinnaavoq – citat,
pissanganarsiffia imaluunniit ...
Issuaanianngikkuit – citatliorianngilikuit
uani titartaasinaavutit.

Matup affaa

Matup affaani oqaluttuami
inuttaq pingaardeq
ilisaritinneqassaaq

Uani ocaluttuami oqariartuutit/pisut pingaaerutilit sisamat ocaluttuarineqassapput – allatat titartakkallu

Toqqarsinnaavasi:

Inuitat

Pissuserisat/Uumasut

Akerlerit

Pisut equmiitsut

Ajornartoorutit aaqqittariaqartut

Inuunermik isiginnittaatsit

Allat

Atuakkamik naliliinermi folderiliornermut issuagassaq

Una iluseq atuakkamik oqaluttuamilluunniit ilisarititsinissamut siunnersuutaavoq.

Iluseq assilisassaavoq anillatsitassaq (print) assimilu takutinneqartutut peqititassaq.
Atuartut suliassartik kartonimut sanassavaat assinganillu peqiterlugu.
Kartonit peqiternikut saqqummersitaliaralugit isigiuminartuusarput.

